

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie przeciwko **J. R.**
po rozpoznaniu sprawy na posiedzeniu w dniu 8 lutego 2024 r.,
wniosku Sądu Okręgowego w Rzeszowie
zawartego w postanowieniu z dnia 6 grudnia 2023 r., sygn. akt III Ka 670/23
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 6 grudnia 2023 r., sygn. akt III Ka 670/23, Sąd Okręgowy w Rzeszowie zwrócił się do Sądu Najwyższego w trybie art. 37 k.p.k. o przekazanie sprawy o sygn. akt III Ka 670/23 do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. W uzasadnieniu Sąd wnioskujący wskazał, że sprawa dotyczy emerytowanego adwokata J. R., oskarżonego o popełnienie przestępstwa z art. 177 § 1 k.k. w zw. z art. 178 § 1 k.k., który posiadał kancelarię w Ł. i obszarem jego działania był okręg [...]. Z racji wieloletniej praktyki adwokackiej znany jest tutaj sędziom, którzy wielokrotnie spotykali go zawodowo, a także w celach towarzyskich. W ocenie Sądu wnioskującego, rozpoznanie przedmiotowej sprawy przez Sąd Okręgowy w Rzeszowie w sytuacji, gdy sędziowie tego Sądu z racji wieloletnich kontaktów na sali rozpraw znali dobrze oskarżonego stwarza realne niebezpieczeństwo postrzegania przedmiotowych okoliczności w opinii publicznej jako niesprzających obiektywnemu i bezstronnemu rozpoznaniu niniejszej sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek nie zasługuje na uwzględnienie.

Instytucja określona w art. 37 k.p.k. ma charakter wyjątku od zasady właściwości miejscowej sądu i powinna mieć zastosowanie jedynie w uzasadnionych przypadkach. Dobro wymiaru sprawiedliwości może być podstawą przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu między innymi w takich sytuacjach, w których postronny, obiektywnie oceniający okoliczności procesowe sprawy, obserwator postępowania, świadomy jednak podstawowych reguł rządzących procesem karnym oraz roli i umiejscowienia organów postępowania, mógłby powziąć uzasadnione wątpliwości co do tego, czy sąd właściwy jest w stanie sprawę taką w sposób obiektywny i bezstronny rozpoznać. W ocenie Sądu Najwyższego w niniejszej sprawie takie okoliczności nie wystąpiły. Brak jest bowiem podstaw do uwzględnienia wniosku w przedmiotowej sprawie z uwagi na to, że oskarżonym jest emerytowany adwokat prowadzący uprzednio działalność gospodarczą w okręgu [...].

W orzecznictwie Sądu Najwyższego słusznie się wskazuje, że gdy uczestnikami postępowania są osoby wykonujące zawód prokuratora, adwokata, radcy prawnego czy komornika, to samo zaistnienie takiej sytuacji nie uzasadnia przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu. Konieczne jest bowiem jeszcze wykazanie, że *in concreto* z uwagi na istniejące relacje i intensywność kontaktów na gruncie zawodowym lub towarzyskim z sędziami sądu właściwego zachodzi uzasadniona obawa co do ich bezstronności (por. postanowienia SN: z 14.07.2004 r., IV KO 26/04, OSNwSK 2004, poz. 1320; z 11.10.2005 r., III KO 58/05, LEX nr 157222; z 10.06.1997 r., IV KO 40/97, LEX nr 138661). W niniejszej sprawie Sąd wnioskujący o przekazanie sprawy w trybie art. 37 k.p.k. takich relacji i ich intensywności na gruncie zawodowym czy towarzyskim, między emerytowanym już adwokatem będącym oskarżonym w przedmiotowej sprawie, a sędziami Sądu Okręgowego w Rzeszowie, którzy mają rozpoznać apelację od wyroku Sądu Rejonowego znajdującego się w tym samym mieście – w Rzeszowie, nie wykazał. Dotychczas tylko jeden z sędziów Sądu Okręgowego złożył indywidualny wniosek o wyłączenie od rozpoznania sprawy. Samo przekonanie wnioskującego Sądu, że „wieloletnie kontakty na sali rozpraw” sędziów z oskarżonym adwokatem mogą

stworzyć w opinii publicznej osąd nieobiektywnego rozpoznania niniejszej sprawy, jest niewystarczające do uwzględnienia złożonego wniosku, zwłaszcza w relatywnie dużym mieście jakim jest Rzeszów oraz wobec dość liczного grona sędziów orzekających w tym mieście, jak i praktykujących w nim adwokatów.

Nie znajdując zatem podstaw do uwzględnienia wniosku o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k., Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.

[J.J.]

[ał]